

I denne enkle iagttagelse ligger kimen til en iværksætterpolitik. Vi skal ændre denne relation, ikke ved at gøre det sværere at være lønmodtager og ikke ved at fjerne risikoen ved at være selvstændig, men ved at nedbringe indgangsbesværlighederne.

Først og fremmest skal vi tage fat på kapitalproblemet. Jeg har ikke tal på, hvor mange gange vi har diskuteret dette problem her i Tinget, uden at Tingets flertal har villet vedtage noget, der ligner en løsning. Men sagen er, at tidligere var det billigere at starte. Tidligere havde folk større egenværdier i deres huse. Tidligere var markederne ikke så effektive. Det var lettere ved held og dygtighed at score en profit og derved opbygge en egenkapital. Tidligere kunne man holde sig til lokalområdet meget længere, mens man i dag skal hurtigt ud på eksportmarkederne.

Kapitalproblemet er naturligvis på ingen måde lige stort for alle iværksættere. Men netop for de iværksættere, som vi forventer mest af, nemlig dem, der skaber arbejdspladser for andre, er kapitalproblemet stort, og det er ikke let at finde kapital. Hvis man låner sig til den, risikerer man let rentedøden. Renten er godt nok faldende, men realrenten er rekordhøj. Risikovillig kapital findes stort set ikke i Danmark. I øvrigt er det ikke alle iværksættere, der ønsker at starte med at overlade majoriteten i deres virksomhed til andre.

Andre steder har man fundet en løsning. Lad mig blot endnu en gang nævne den tyske Kapitalhilfsordnung, der giver risikovillig lånekapital med en lang afdragsfri periode og en lav begyndelsesrente til iværksættere. Efter genforeningen er ordningen forbeholdt de østtyske delstater, men det fremgår af iværksætterbetænkningen, at de enkelte vesttyske delstater har iværksætterordninger til erstatning for den tidligere forbundsordning.

En anden måde at nedbringe startomkostningerne på er iværksætterhuse, hvor iværksættere kan leje sig ind for subsidiert leje, mens de afprøver deres ideer. Dem har vi ikke set mange af herhjemme. Specielt forskerparkerne burde vrimle med højteknologiske iværksættere. Det gør de ikke. De er faktisk ganske små herhjemme efter international målestok.

I iværksætterbetænkningen gøres nogle tankevækkende sammenligninger mellem de danske forskerparker og nogle tyske og svenske, men forklaringen nævnes ikke. Der er ganske enkelt investeret langt mere i de store udenlandske forskerparker end i de små danske.

Som eksempel kan jeg nævne forskerparken The Triangle i North Carolina, som er en af de tre største amerikanske forskerparker, og som Forskningsudvalget besøgte under sit besøg i USA. Det krævede 10 års rent offentlige investeringer, før der kom gang i det foretagende. Først da flyttede IBM ind, så fulgte en lang række andre private virksomheder med, og i dag er forskerparken et stort mødested for højteknologiske virksomheder, iværksættere og universiteter. Det er tankevækkende sammenlignet med de danske forskerparker, især Symbion i København, der bestemt ikke bliver forkælet med offentlige investeringer.

Sammenfattende koster det noget at øge iværksæterraten. Det er en problemstilling, som iværksætterbetænkningen desværre ikke gør tilstrækkeligt ud af.

På et andet punkt er vi tættere ved konsensus her i Tinget. Det drejer sig om lettelse af de administrative byrder. Det er naturligvis et problem for alle, at antallet af indberetninger til det offentlige er steget og truer med at vokse yderligere ikke mindst på grund af EU-krav, men problemet er størst for iværksættere. Derfor er vi glade for, at regeringen vil komme med et bud på en løsning, og vi deltager gerne i forhandlingerne herom.

Samtidig vil jeg gerne foreslå afbureaukratisering her og nu. Som bekendt kan man først få etableringsydelse efter 5 måneders ledighed. Det er et kunstigt krav, som har været med til at nedsætte iværksætternes anseelse i befolkningen. Derfor burde kravet fjernes. En fjernelse vil selvfølgelig betyde, at nogle får ydelsen, selv om de ville have startet uden ydelsen. Det gør næppe noget. Det vil så modsvares af en højere overlevelseseffekt.

Klippekortet kan kun bruges til at købe råd og vejledning for. Det lyder rigtigt, men i praksis virker det som en kunstig begrænsning. Det ville være rigtigere at droppe dette krav og lade iværksætterne købe den ekspertise, de selv mener de har brug for. Det vil formodentlig betyde, at nogle f.eks. vil købe rigeligt med ydelser for pengene. Hvad gør det egentlig?

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg tror, at alle ordførerne har kredset om, at iværksætter vel egentlig er et plusord. Det er sådan et ord, som er ladet med positiv energi, og som vi alle sammen synes om eller i hvert fald plejede at synes om, for der kan godt være indtruffet en holdningsændring. Vi er kommet i